

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Wsparcie i rehabilitacja osoby dorosłej z niepełnosprawnością, PG_00195400						
Kierunek studiów	Pedagogika specjalna (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2028/2029		
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	3	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	6	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Pedagogiki -> Zakład Pedagogiki Specjalnej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Iwona Lindyberg				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		45.0	75
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest poznanie specyfiki wsparcia i rehabilitacji dorosłych osób z niepełnosprawnością , ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki projektowania pracy terapeutycznej w instytucjach wsparcia .						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[C.4.W.5] Zna i rozumie w pogłębiony sposób zagadnienia związane z aktywnością kulturalną i sportową osób dorosłych z niepełnosprawnościami: ich osiągnięcia w zakresie kultury, sztuki i sportu, rehabilitacyjne znaczenie udziału w kulturze, sztuce i sporcie, osobowe, środowiskowe i prawno-organizacyjne bariery w dostępie do udziału w kulturze, sztuce i sporcie	Zna i rozumie zagadnienia związane z aktywnością kulturalną i sportową osób dorosłych z niepełnosprawnościami: ich osiągnięcia w zakresie kultury, sztuki i sportu, rehabilitacyjne znaczenie udziału w kulturze, sztuce i sporcie, osobowe, środowiskowe i prawno-organizacyjne bariery w dostępie do udziału w kulturze, sztuce i sporcie	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[C.4.W.1] Zna i rozumie w pogłębiony sposób potrzeby człowieka dorosłego z niepełnosprawnością: wspólne i swoiste potrzeby osób z niepełnosprawnościami w zakresie opieki, pielęgnacji i wsparcia, możliwości i ograniczenia w realizacji autonomii, potrzeby psychoseksualne osób z niepełnosprawnościami – formy realizacji, indywidualne i społeczne uwarunkowania problemu, potrzeby zdrowotne osób z niepełnosprawnościami, w tym w zakresie zdrowia seksualnego, oraz osobowe i strukturalne uwarunkowania ich realizacji	Zna i rozumie potrzeby człowieka dorosłego z niepełnosprawnością: wspólne i swoiste potrzeby osób z niepełnosprawnościami w zakresie opieki, pielęgnacji i wsparcia, możliwości i ograniczenia w realizacji autonomii, potrzeby psychoseksualne osób z niepełnosprawnościami – formy realizacji, indywidualne i społeczne uwarunkowania problemu, potrzeby zdrowotne osób z niepełnosprawnościami, w tym w zakresie zdrowia seksualnego, oraz osobowe i strukturalne uwarunkowania ich realizacji	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[C.4.W.3] Zna i rozumie zagadnienie rodziny prokreacji osoby dorosłej z niepełnosprawnością: znaczenie rodziny prokreacji w kontekście normalizacji życia osoby z niepełnosprawnością; trudności i potrzeby wsparcia w zakresie realizacji funkcji i zadań; system wsparcia rodzin prokreacyjnych osób z niepełnosprawnościami; osobiste i społeczne uwarunkowania ról rodzicielskich i małżeńskich osób z niepełnosprawnościami	Zna i rozumie zagadnienie rodziny prokreacji osoby dorosłej z niepełnosprawnością: znaczenie rodziny prokreacji w kontekście normalizacji życia osoby z niepełnosprawnością; trudności i potrzeby wsparcia w zakresie realizacji funkcji i zadań; system wsparcia rodzin prokreacyjnych osób z niepełnosprawnościami; osobiste i społeczne uwarunkowania ról rodzicielskich i małżeńskich osób z niepełnosprawnościami	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[C.4.W.2] Zna i rozumie instytucjonalne i pozainstytucjonalne formy opieki i wsparcia osób dorosłych z niepełnosprawnościami: instytucje opiekuńcze i alternatywne formy życia w Polsce i innych państwach (domy pomocy społecznej, mieszkalnictwo chronione, asysta osobista); przykładowe programy realizowane w Polsce i innych państwach ukierunkowane na realizację potrzeb osób dorosłych z niepełnosprawnościami; indywidualne i społeczne znaczenie normalizacji i społecznego uczestnictwa życia dorosłych z niepełnosprawnościami; zagrożenia procesu normalizacji z perspektywy osoby z niepełnosprawnością; rolę rodziny w realizacji specjalnych potrzeb wynikających z niepełnosprawności; potrzeby rodzin generacyjnych dorosłych osób z niepełnosprawnościami; uwarunkowania i znaczenie procesu planowania opieki w rodzinach generacyjnych; zadania realizowane przez główne stowarzyszenia i organizacje działające w Polsce i innych państwach na rzecz osób z niepełnosprawnościami	Zna i rozumie instytucjonalne i pozainstytucjonalne formy opieki i wsparcia osób dorosłych z niepełnosprawnościami: instytucje opiekuńcze i alternatywne formy życia w Polsce i innych państwach (domy pomocy społecznej, mieszkalnictwo chronione, asysta osobista); przykładowe programy realizowane w Polsce i innych państwach ukierunkowane na realizację potrzeb osób dorosłych z niepełnosprawnościami; indywidualne i społeczne znaczenie normalizacji i społecznego uczestnictwa życia dorosłych z niepełnosprawnościami; zagrożenia procesu normalizacji z perspektywy osoby z niepełnosprawnością; rolę rodziny w realizacji specjalnych potrzeb wynikających z niepełnosprawności; potrzeby rodzin generacyjnych dorosłych osób z niepełnosprawnościami; uwarunkowania i znaczenie procesu planowania opieki w rodzinach generacyjnych; zadania realizowane przez główne stowarzyszenia i organizacje działające w Polsce i innych państwach na rzecz osób z niepełnosprawnościami	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport

	<table border="1"> <tr> <th>Efekt kierunkowy</th> <th>Efekt z przedmiotu</th> <th>Sposób weryfikacji i oceny efektu</th> </tr> <tr> <td>[C.4.U.4] Potrafi zaprojektować program wsparcia dorosłych osób z niepełnosprawnościami</td> <td>Potrafi zaprojektować program wsparcia dorosłych osób z niepełnosprawnościami</td> <td>[SU5] realizacja zadania problemowego [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych</td> </tr> <tr> <td>[C.4.U.2] Potrafi analizować procesy i zjawiska dotyczące funkcjonowania dorosłych i starszych osób z niepełnosprawnościami, wykorzystując aktualną wiedzę teoretyczną z zakresu andragogiki specjalnej</td> <td>Potrafi analizować procesy i zjawiska dotyczące funkcjonowania dorosłych i starszych osób z niepełnosprawnościami, wykorzystując aktualną wiedzę teoretyczną z zakresu andragogiki specjalnej</td> <td>[SU5] realizacja zadania problemowego [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych</td> </tr> <tr> <td>[C.4.U.1] Potrafi rozpoznawać i interpretować złożone problemy społeczne dorosłych osób z niepełnosprawnościami, ukazując ich powiązania z różnymi obszarami andragogiki specjalnej</td> <td>Potrafi rozpoznawać i interpretować złożone problemy społeczne dorosłych osób z niepełnosprawnościami, ukazując ich powiązania z różnymi obszarami andragogiki specjalnej</td> <td>[SU5] realizacja zadania problemowego [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych</td> </tr> <tr> <td>[C.4.K.2] Jest gotowy do ciągłego poszerzania wiedzy w celu własnego rozwoju zawodowego.</td> <td>Jest gotowy do ciągłego poszerzania wiedzy w celu własnego rozwoju zawodowego.</td> <td>[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SK6] demonstracja umiejętności praktycznych</td> </tr> <tr> <td>[C.4.K.1] Jest gotowy do zachowania zasad etyki zawodowej;</td> <td>Jest gotowy do zachowania zasad etyki zawodowej;</td> <td>[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SK6] demonstracja umiejętności praktycznych</td> </tr> </table>	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu	[C.4.U.4] Potrafi zaprojektować program wsparcia dorosłych osób z niepełnosprawnościami	Potrafi zaprojektować program wsparcia dorosłych osób z niepełnosprawnościami	[SU5] realizacja zadania problemowego [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych	[C.4.U.2] Potrafi analizować procesy i zjawiska dotyczące funkcjonowania dorosłych i starszych osób z niepełnosprawnościami, wykorzystując aktualną wiedzę teoretyczną z zakresu andragogiki specjalnej	Potrafi analizować procesy i zjawiska dotyczące funkcjonowania dorosłych i starszych osób z niepełnosprawnościami, wykorzystując aktualną wiedzę teoretyczną z zakresu andragogiki specjalnej	[SU5] realizacja zadania problemowego [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych	[C.4.U.1] Potrafi rozpoznawać i interpretować złożone problemy społeczne dorosłych osób z niepełnosprawnościami, ukazując ich powiązania z różnymi obszarami andragogiki specjalnej	Potrafi rozpoznawać i interpretować złożone problemy społeczne dorosłych osób z niepełnosprawnościami, ukazując ich powiązania z różnymi obszarami andragogiki specjalnej	[SU5] realizacja zadania problemowego [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych	[C.4.K.2] Jest gotowy do ciągłego poszerzania wiedzy w celu własnego rozwoju zawodowego.	Jest gotowy do ciągłego poszerzania wiedzy w celu własnego rozwoju zawodowego.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SK6] demonstracja umiejętności praktycznych	[C.4.K.1] Jest gotowy do zachowania zasad etyki zawodowej;	Jest gotowy do zachowania zasad etyki zawodowej;	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SK6] demonstracja umiejętności praktycznych
Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu																	
[C.4.U.4] Potrafi zaprojektować program wsparcia dorosłych osób z niepełnosprawnościami	Potrafi zaprojektować program wsparcia dorosłych osób z niepełnosprawnościami	[SU5] realizacja zadania problemowego [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych																	
[C.4.U.2] Potrafi analizować procesy i zjawiska dotyczące funkcjonowania dorosłych i starszych osób z niepełnosprawnościami, wykorzystując aktualną wiedzę teoretyczną z zakresu andragogiki specjalnej	Potrafi analizować procesy i zjawiska dotyczące funkcjonowania dorosłych i starszych osób z niepełnosprawnościami, wykorzystując aktualną wiedzę teoretyczną z zakresu andragogiki specjalnej	[SU5] realizacja zadania problemowego [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych																	
[C.4.U.1] Potrafi rozpoznawać i interpretować złożone problemy społeczne dorosłych osób z niepełnosprawnościami, ukazując ich powiązania z różnymi obszarami andragogiki specjalnej	Potrafi rozpoznawać i interpretować złożone problemy społeczne dorosłych osób z niepełnosprawnościami, ukazując ich powiązania z różnymi obszarami andragogiki specjalnej	[SU5] realizacja zadania problemowego [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych																	
[C.4.K.2] Jest gotowy do ciągłego poszerzania wiedzy w celu własnego rozwoju zawodowego.	Jest gotowy do ciągłego poszerzania wiedzy w celu własnego rozwoju zawodowego.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SK6] demonstracja umiejętności praktycznych																	
[C.4.K.1] Jest gotowy do zachowania zasad etyki zawodowej;	Jest gotowy do zachowania zasad etyki zawodowej;	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SK6] demonstracja umiejętności praktycznych																	
Treści przedmiotu	<p>Specyfika dorosłości osób z niepełnosprawnością a system wsparcia osób niepełnosprawnych. Wsparcie i rehabilitacja dorosłej osoby z niepełnosprawnością a specyfika instytucji funkcjonujących w środowisku. Potrzeby osoby dorosłej z niepełnosprawnością a różne konteksty: rodzinny, instytucjonalny, środowiskowo-społeczny. Specyfika sytuacji życiowej osoby wspomaganą a specyfika środowiska terapeutycznego dla dorosłej osoby z niepełnosprawnością. Strukturyzacja wiedzy dotyczącej osoby wspomaganą a projektowanie środowiska terapeutycznego/rehabilitacyjnego dla osoby wspomaganą. Różne zakresy funkcjonowania osoby wspomaganą- diagnoza sfery aktualnego i sfery najbliższego rozwoju a konstruowanie programów wsparcia dla dorosłych osób z niepełnosprawnością. Etapy w projektowaniu pracy terapeutycznej z dorosłą osobą z niepełnosprawnością. Diagnoza funkcjonalna osoby wspomaganą jako podstawa w projektowaniu pracy. Jakość życia jako miara skuteczności działań podejmowanych wobec dorosłej osoby z niepełnosprawnością i jako podstawa w konstruowaniu Programu Wsparcia. Diagnoza środowiska życia osoby dorosłej niepełnosprawnej jako podstawa przy konstruowaniu Indywidualnego Programu Rehabilitacji.</p>																		
Wymagania wstępne i dodatkowe																			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	<table border="1"> <tr> <th>Sposób oceniania (składowe)</th> <th>Próg zaliczeniowy</th> <th>Składowa oceny końcowej</th> </tr> <tr> <td>projekt grupowy</td> <td>100.0%</td> <td>50.0%</td> </tr> <tr> <td>portfolio</td> <td>100.0%</td> <td>50.0%</td> </tr> </table>	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej	projekt grupowy	100.0%	50.0%	portfolio	100.0%	50.0%									
Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej																	
projekt grupowy	100.0%	50.0%																	
portfolio	100.0%	50.0%																	
Zalecana lista lektur	<p>Podstawowa lista lektur</p> <p>Brzezińska A.I., Kaczan R., Smoczyńska K., Diagnoza potrzeb i modele pomocy dla osób z ograniczeniami sprawności, Wydawnictwo SCHOLAR, Warszawa 2010.</p> <p>Cytowska B., Dorosli z niepełnosprawnością intelektualną w labiryntach codzienności. analiza badań - krytyka podejść- propozycje rozwiązań, Wydawnictwo "Marszałek", Toruń 2011.</p> <p>Heaton -Albronda J. Rozwijanie umiejętności terapeutycznych, GWP, Gdańsk 2003.</p> <p>Kaczmarek B. (red.) Trudna dorosłość osób z zespołem Downa, Wyd Impuls, Kraków 2010.</p> <p>Krzemińska D., Lindyberg I. Wokół dorosłości z niepełnosprawnością intelektualną. Teksty rozproszone., Impuls, Kraków, 2012</p> <p>Obuchowski K., Galaktyka potrzeb: psychologia dążeń ludzkich, Poznań 2000.</p>																		

	Uzupełniająca lista lektur	<p>Wysocka E. Człowiek a środowisko życia. Podstawy teoretyczno-metodologiczne diagnozy. Żak, Warszawa</p> <p>Witkowski T., Rozumieć problemy osób niepełnosprawnych, Wyd MDBO, Warszawa 1993.</p>
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Nie dotyczy	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.